

Õiguskantsleri seaduse ja prokuratuuriseaduse muutmise seaduse eelnõu seletuskiri

1. Seaduse eesmärk ja sissejuhatus

Eelnõu eesmärgiks on muuta õiguskantslerile ja riigi peaprokurörile seadusega ette nähtud esinduskulude väljamaksmise põhimõtteid.

Õiguskantsler ja riigi peaprokurör on kõrgema riigivõimu esindajad, kelle ülesanne on kaitsta põhiseaduslikku korda ning seaduslikkust. Nende ametite moraalne ja juriidiline autoriteet põhineb usaldusel. Selleks, et kasvatada avalikku usaldust, on oluline, et nende kulutused oleksid läbipaistvad ja põhjendatud. See aitab vältida kahtlusi ametiseisundi võimalikus kuritarvitamises ja tagada, et maksumaksja raha kasutatakse õiglaselt.

Täpne ja läbipaistev kuluhüvitiste süsteem aitab ühtlasi ennetada korruptsiooni ja võimu kuritarvitamist. Kui esinduskulude kasutamine on reguleeritud ja avalikkusele kergesti jälgitav, on raskem varjata või õigustada põhjendamatuid kulutusi. Selline läbipaistvus aitab kaasa korruptsioonivaba ja ausa riigihalduse edendamisele.

Kuna õiguskantsler ja peaprokurör on olulised riigijuhid, on nende kulutused on ka osa avalikust infost, mille kohta ühiskond ootab aruandlust. Läbipaistvuse suurendamine aitab rõhutada avaliku sektori juhtide eeskujut, näidates, et ka kõrgeimal tasandil on vajalik arvestada kulutuste ratsionaalsuse ja põhjendatusega.

Maksumaksjad on ühiskonna peamine rahastaja, ning neil on õigus teada, kuidas ja milleks nende maksuraha kasutatakse. Kui õiguskantsleri ja peaprokuröri kulud on läbipaistvad ja täpselt reguleeritud, tagab see, et avalikud vahendid kulutatakse kooskõlas avalike huvidega.

Läbipaistvus ja täpne regulatsioon on osa ka heast valitsemistavast. Demokraatlikus ühiskonnas on kõik riigiametnikud, sealhulgas õiguskantsler ja peaprokurör, aruandekohustuslikud kodanike ees. Selge aruandlus ja regulatsioonid aitavad tõhustada nende ametikohtade tegevuse kontrolli ja tagada, et ametijuhid peavad kinni avalikust huvist.

2. Eelnõu sisu

Eelnõu koosneb kolmest paragrahvist.

3. Eelnõu terminoloogia

Eelnõuga ei võeta kasutusele uusi termineid.

4. Seaduse mõjud

Seadusemuudatusega sisse viidav täpne regulatsioon ja läbipaistvus loob raamistiku, mis aitab kaasa riigi peaprokuröri ja õiguskantsleri ametite usaldusväärsuse tõstmisele, seaduslikkusele ja aususele, samas tagades, et avalikud ressursid on suunatud õiguspäraselt ja põhjendatult ühiskonna huvide teenimiseks.

5. Seaduse rakendamisega seotud eeldatavad kulud

Täiendavaid kulusid riigieelarvele seaduse rakendamine kaasa ei too.

6. Seaduse koostöös Euroopa Liidu õigusega

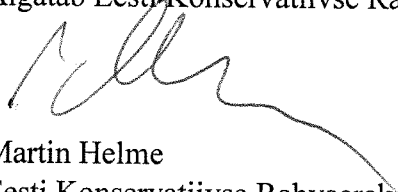
Käesolev eelnõu ei ole vastuolus Euroopa Liidu õigusega.

7. Seaduse jõustumine

Seadus jõustub 2025. aasta 1. jaanuaril.

Algatab Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon

14 .oktoober 2024

Martin Helme
Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna esimees